

KUOPIO

Kaupunginjohtaja
Soile Lahden

talousarvioesitys 2026

9.10.2025 | materiaalit: kuopio.fi

Tilinpäätösennuste vuodelle 2025

- Kaupungin alijäämän arvioidaan vuoden 2025 tilinpäätöksessä olevan -12,0 M€.
- Toteumaan liittyy riskejä mm. taloussuhdanteen tuoma maanmyynti- ja rakennusvalvontatuottojen hiipuminen, työttömyystilanteesta johtuva työllisyydenhoidon menojen kasvu ja henkilöstömenojen riittävyys taso-palkka-mallin toteuttamiseen ja lokakuun alussa voimaantulleisiin kunta-alan yleiskorotuksiin.
- Taloutta on tasapainotettu yhteensä n. 19 M€:lla, lähes tavoitteen mukaisesti.
- Verotulojen kertymään vaikuttaa palkkasumman heikentynyt kehitys. Yhteisöveron tilitykset ovat hiipuneet, eikä elpymistä ole enää tälle vuodelle näkyvissä. Kiinteistöveron kasvulta on kadonnut pohja rakentamisen miltei täydellisen pysähtymisen myötä.
- Investoinnit tulevat jäämään jonkin verran alle 75 miljoonan euron, mikä on talouden tasapainotusohjelman mukaista.
- Pitkäaikaisten lainojen määrä kasvaa yli 4100 euroon/asukas, yhteensä n. 525 M€:oon. Vuosikatteen tuoma tulorahoitus ja investointihankkeiden eteneminen vaikuttavat siihen, käytetäänkö koko kuluvan talousarviovuoden lainanottovaltuus.

An aerial night photograph of a city, likely Kuopio, Finland, with a large outdoor event taking place in a park-like setting. The city lights are visible in the background, reflecting on the water. The event area is filled with a large crowd, illuminated by stage lights. A large blue abstract shape is overlaid on the left side of the image, containing the text 'Toiminta-
ympäristö'.

Toiminta- ympäristö

"Investointien alamäki on jo takanapäin, kotitalouksien kulutus nyt heikoin lenkki."

ETLA

"Euroalueen talous on kestänyt tullirytinän ensi arvioihin verrattuna yllättävän hyvin."

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ
FINLANDS BANK
FUNDUSYSTEMER

"Yhä harvempi vaihtaa työtä, koska ajat ovat niin kovat."

HELSINGIN SANOMAT

"Verkkainen elpyminen jatkuu asuntomarkkinoilla alkuvuoden yskähtelyn jälkeen."

"Talouden heikoin vaihe on jäänyt kauas taakse, mutta kasvu ei toistaiseksi ole käynnistynyt odotetusti."

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

"Suomessa fokus on edelleen pitkälti perinteisten toimialojen ja teollisuuden edellytysten luomisessa, sen sijaan että mietittäisiin miten saataisiin syntymään uusia yrityksiä ja työtä uusille toimialoille."

- Valtin toimitusjohtaja
Miki Kuusi -

Talouden epävarmuus jatkuu ja kuluttajien luottamus edelleen alhaisella tasolla. Lukuisia muutosneuvotteluja yritys kentässä ja hyvinvointialueilla.

Työllisyydenhoidon merkitys elinvoimalle korostunut vaikeassa työllisyys tilanteessa.

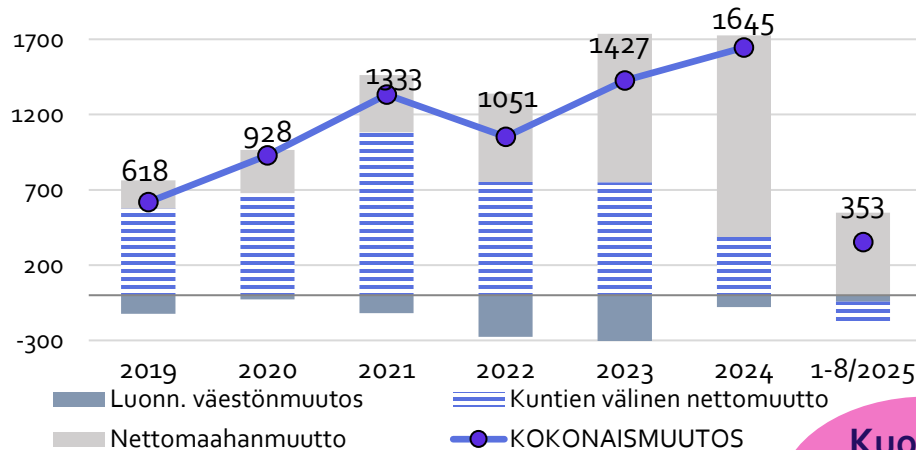
Asuntokaupan ja -rakentamisen pysähtyneisyys heijastuu eri toimintoihin vielä pitkään.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen merkitsee muutosta kaupungin omaisuus- ja konsernirakenteeseen ja vaikuttaa kaupungin tuloslaskelmaan.

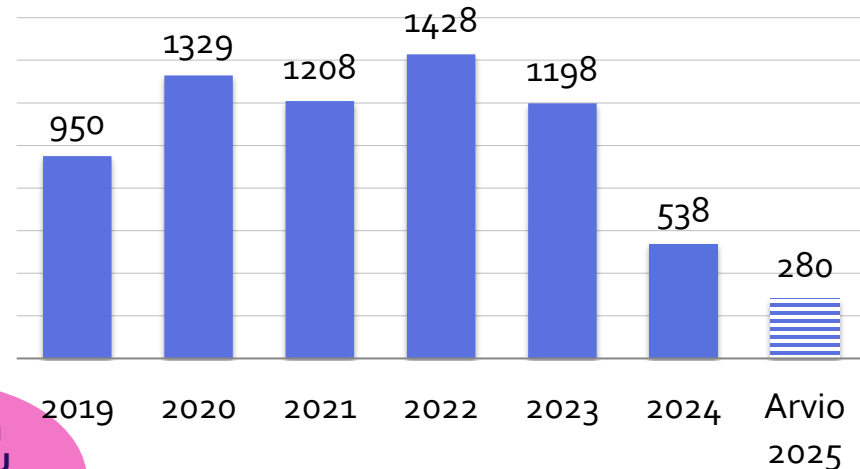
Hankintalain muutos vaatii työtä ja lisää kustannuksia kaupunkikonsernissa.

Valtionosuuslainsäädännön uudistusesitystä odotetaan kuntiin lausunnolle.

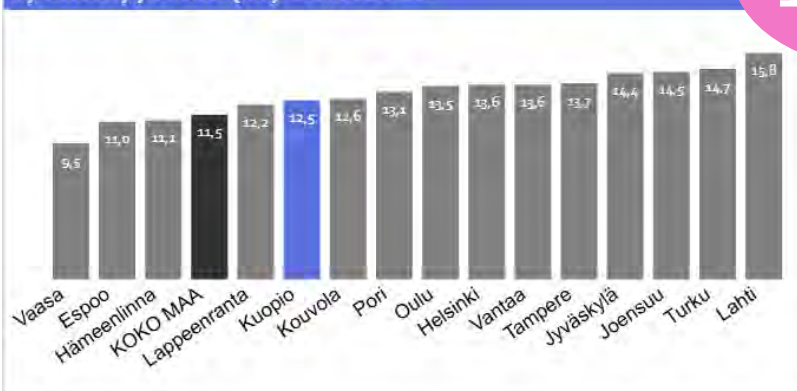
Kuopion väestökehitys 2019–2024, 01–08/2025

Asuntorakentaminen

Työttömyysaste (%) 31.8.2025

**Kuopion
väkiluku
126 019**
8/2025

Työttömyysprosentti ja pitkäaikaistyöttömyys elokuun lopussa vuosina 2021–2025

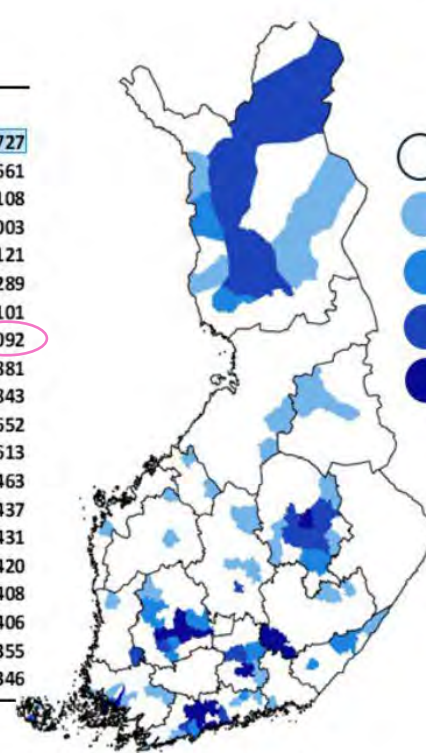

Kuntien muuttovetovoima viimeisen 12 kk aikana*

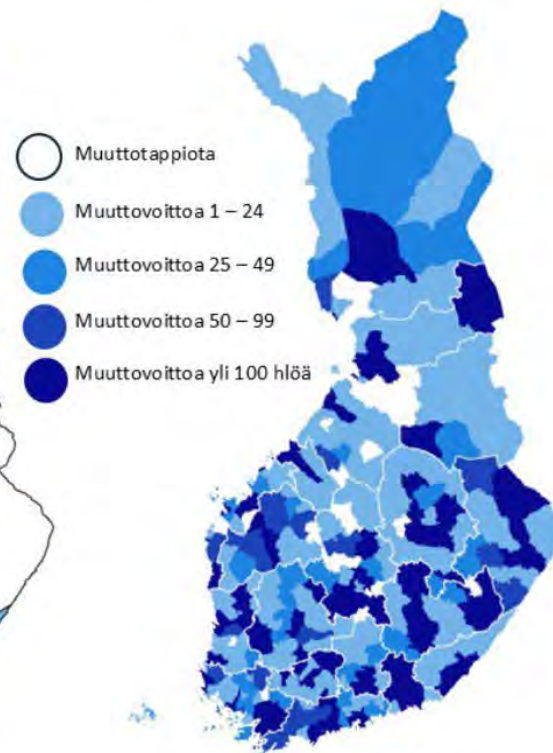
(*syyskuu 2024 – elokuu 2025 välinen aika)

TOP 20-KUNNAT ENITEN MUUTTOVOITTOA

Sijoitus	Kunta	Kotimaasta	Ulkomailta	Yhteensä
1.	Helsinki	4708	5019	9727
2.	Espoo	1824	2837	4661
3.	Turku	1553	2555	4108
4.	Tampere	1812	2191	4003
5.	Vantaa	-350	2471	2121
6.	Lahti	193	1096	1289
7.	Vaasa	-383	1484	1101
8.	Kuopio	55	1037	1092
9.	Oulu	-324	1205	881
10.	Jyväskylä	-332	1175	843
11.	Joensuu	-368	1020	652
12.	Rovaniemi	61	552	613
13.	Lappeenranta	-799	1262	463
14.	Seinäjoki	-126	563	437
15.	Tuusula	316	115	431
16.	Nokia	392	28	420
17.	Hämeenlinna	-180	588	408
18.	Kangasala	344	62	406
19.	Pori	-145	500	355
20.	Raisio	97	249	346

Kuntien välinen nettomuutto

Nettomaahanmuutto

Kuopion asema muuttovetovoimassa on säilynyt vahvana.

Kuopio on viidettä vuotta peräkkäin

Suomen toiseksi vetovoimaisin kaupunki

Kuopio on ainoa kaupunki, jonka omat
asukkaat antavat turvallisuudesta ja
viihtyisyydestä erinomaiset arvosanat
– asukkaiden tyytyväisyys korreloi
alueen vetovoimaan.

Potentiaalisten asukkaiden mielestä
Kuopiossa parasta ovat
ihmiset, yhteisö ja elämänlaatu.

T-median tekemä *Kaupunkien veto- ja pitovoima-tutkimus* selvittää kaupunkien elinvoimaa ja mainetta asukkaiden sekä potentiaalisten asukkaiden keskuudessa. Tutkimus toteutettiin 1/2025.

Kohti kukoistavaa Kuopiota

*Kaupunginvaltuusto päättää uuden
Kuopio 2035 -strategian 17.11.2025*

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen Kuopio

Kuopiossa on asukkaiden hyvän elämän mahdollistavat palvelut ja turvallinen sekä viihtyisä asuin- ja elinympäristö. Turvallinen Kuopio on paitsi fyysistä turvallisuutta myös sosiaalista eheyttä. Kuopiossa lapset ja nuoret ovat etusijalla – täällä on hyvä kasvaa, harrastaa ja opiskella. Tuemme ikäihmisten hyvinvointia ja elämänlaatua. Haluamme vahvistaa asukkaiden hyvää elämää kannattelevia tekijöitä ja edistää asukkaiden mahdollisuutta hyvään elämään.

Kuopiolaisten hyvinvointia tukevan Kultsi-kortin ja muiden hyvinvointituotteiden myyntiä vauhditetaan.

Puijon urheilu-laaksoa kehitetään, esim. lumetus-järjestelmä.

Kaupungin palveluverkostoa tarkastellaan ja selvitetään mahdollisuuksia yhteistyöhön peruspalveluiden järjestämisessä yli kuntarajojen.

Pirtin koulu valmistuu syksyllä 2026. Saarikellon päiväkodin rakentaminen Saarijärvelle ja Minna Canthin koulun rakentaminen Mölymäelle jatkuvat, Hiltulanlahden 3. alueen päiväkodin rakentaminen alkaa.

Otetaan käyttöön kaupunkitasoinen osallisuuden malli, jossa painottuu dialogisuus, aluedemokratia ja vapaa kansalaistoiminta.

Lukiokoulutukseen haetaan 60 aloituspaikan lisäystä.

Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppimisen tuen uusia toimintamalleja jalkautetaan.

Perusopetuksen painopistealueita ovat oppilaiden osallisuuden kehittäminen sekä kiusaamisen ja väkivallan ehkäiseminen.

Digitaalisia nuorisopalveluita kehitetään ja otetaan käyttöön, esim. etsivässä nuorisotyössä.

Lukioissa syvennetään yrittäjyys- ja työelämävalmiuksia yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Varhaisen tuen kasvavaan kysyntään vastataan tehokkaammin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Varhaiskasvatuksessa keskitytään erityisesti kielitietoiseen ja leikkipedagogiikkaan.

Kasvava ja elinvoimainen Kuopio

Kuopio on kestävästi kasvava yliopistokaupunki ja kansainvälisesti näkyvä ja arvostettu tutkimus- ja koulutuskeskittymä – kokonaisturvallisuuden, terveys-, ympäristö- ja hyvinvointiosaamisen edelläkävijä. Kasvun perustana on uudistuva ja kansainvälinen elinkeinoelämä ja matkailu sekä houkuttelevat uramahdollisuudet. Kuopio hyödyntää moni-ilmeisyyttään ja tarjoaa houkuttelevia asuinmahdollisuuksia tavoitteellisesti myös kaupunkikeskustan ulkopuolella.

Keskuskentän stadionhankkeen suunnittelu käynnistyy.

Lisätään tapahtumia Kuopioon ja erityisesti Savilahden Luolaan.

Business Kuopion ja työvoimapalveluiden tiiviillä yhteistyöllä tavoitellaan pitkäaikaistyöttömyyden vähentämistä, tehokasta yritysten työvoimatarpeisiin vastaamista sekä kansainvälisten osaajien nopeaa työllistymistä.

Kokonaisturvallisuuden osaamiskeskuksen toimintamalli sekä suunnitelma toiminnan käynnistämisestä ja kansainvälistymisen mahdollisuuksista valmistuu.

Maakunnallinen Kyvykäs-hanke tukee Pohjois-Savon yrityksiä kehittämään osaamistaan, uudistumaan ja kasvamaan.

Palvelulupaus yrityksille: kaupunki ylläpitää riittävää ja monipuolista yritystonttitarjontaa huomioiden yritysten tarpeet. Tavoitteena on 585 ha elinkeinoalueita viidessä vuodessa.

Elinkeinokaavoituksessa jatketaan asemakaavahankkeita Räsimmäkeen, Hiltulanlahteen, Sorsasaloon, Hepomäkeen ja Matkukseen.

Keskeisen kaupunkialueen kehittäminen vuoteen 2040 etenee. Savilahden osaamis-, innovaatio- ja kasvukeskus on keskeinen osa kokonaisuutta.

Täydennysrakentamista joukkoliikenteen runkolinjojen varrella vauhditetaan. Ensimmäisessä vaiheessa keskitytään Kelloniemen ja Neulamäen väliselle alueelle.

Savilahteen, Lehtorinteen ja Kivilammen alueille on mahdollista käynnistää kerrostalorakentamista heti, kun uudisrakentaminen vauhdittuu vaikean suhdanteen jälkeen.

Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio

Monimuotoinen luonto ja puhdas ympäristö ovat Kuopion rikkaus. Kasvun ympäristöön tuomat rasitteet hallitaan ja ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteet pidetään edelleen kunnianhimoisina. Haluamme olla hiilineutraali vuonna 2030 ja kiertotalouden edelläkävijäkaupunki.

Kiertotalouden Green Dealin mukaisesti edistetään ilmastoviisaan ruuan tarjoamista ja menekkiä ruokapalveluissa.

Ilmastomuutos ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset huomioidaan kaupunkisuunnittelussa ja kunnossapidossa. Esim. tulvariskialueet ja hulevesien hallinta sekä liukkauden torjunta.

Hepomäkeen luodaan kiertotalouden yritys- ja tutkimuskeskittymä.

Asukkaat otetaan mukaan ilmastomuutoksen sopeutumissuunnitelman päivitykseen.

Kaupunki laati ensimmäistä kertaa ilmastobudjetin.

Kaupunkiliikenteen bussit kulkevat ensi kesästä alkaen 100 % uusiutuvalla biodieselillä ja vihreällä sähköllä.

Huolehditaan lähiluonnon ja kaupunkipuiden sekä muun kaupunkivihreän säilyttämisestä ja lisäämisestä asuinalueella.

Ilmastokasvatus on osa opetusta kouluissa ja päiväkodeissa. Esim. tekstiilityön tunneilla käytetään kierrätettyjä materiaaleja.

Laaditaan luonnonsuojelusuunnitelma kaupungin maille EU:n ennallistamisasetuksen suojelutavoitteiden saavuttamiseksi.

Uudistuva ja yhdessä tekevä Kuopio

Kuopion kaupunki on veto- ja pitovoimainen työnantaja ja uudistaa palveluja asiakaslähtöisesti. Kaupungin henkilöstö on avainasemassa monien strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Työnantajana kaupunki tarjoaa kuuntelevaa ja kannustavaa johtamista ja esihenkilötyötä sekä tilaa henkilöstön omille valinnoille. Tasapainoinen talous mahdollistaa toimivat palvelut ja tarpeelliset investoinnit.

Kuopion kaupungin uudistettu luottamus- henkilö- ja operatiivinen organisaatio käynnistyvät vuoden 2026 alussa. Elinvoiman ja sivistyksen toimialat ja uudet toimialajohtajat aloittavat työnsä.

Panostetaan ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun. Analysoidaan tulevaa työvoimatarvetta ja osaamista sekä varmistetaan työvoiman saatavuus. Tehdään aktiivista seuraajasuunnittelua.

Toimivien tietoliikenneyhteyksien syntymistä kuntalaisille edistetään.

Kaikki esihenkilöt koulutetaan työkykyjohtamiseen työssäolopäivien lisäämiseksi.

Hallinnon tukipalveluiden uudistustyö jatkuu.

Uusi strategia toteutuu kaupungin palveluissa.

Luovutaan tarpeettomista kiinteistöistä ja tehostetaan kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen käyttöä.

Työn tekemisen tapoja uudistetaan tekoälyä hyödyntäen Tekoäly tukiälyksi -hankkeen avulla.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelu

- Valtuusto edellytti talouden tasapainotusohjelmassa, että kaupungin palveluverkkoa tarkastellaan. Tavoitteena on kehittää ja optimoida kasvat- ja opetuspalveluita siten, että **verkko vastaa väestökehitykseen, laskevaan lapsimäärään ja talouden realiteetteihin**.
- Opetuksen ja varhaiskasvatuksen **lapsikohtaiset kustannukset** Kuopiossa korkeat verrattuna valtakunnalliseen tasoon.
- **Rakennuskanta** vaatii korjaustoimenpiteitä.
- Palveluverkkosuunnittelu on jatkuvaa ja dynaamista: päivitys valtuustokausittain vastaamaan väestökehitystä ja toimintaympäristön muutoksia.
- Palveluverkkosuunnitelmassa on kyse valtuuston päättämästä kaupunkitasoisesta **kokonaissuunnitelmasta**, jolla tähdätään **vuoteen 2035**. Päätökset palveluverkon yksittäisistä ratkaisuksista tuodaan jokainen erikseen hyväksyttäväksi päättäjille vaiheittain.
- Tavoitteena on, että koko **palveluverkkosuunnitelma etenee päätöksen-tekoon vuoden 2025 loppuun mennessä**, aikataulu tarkentuu.
- Kuntalaisilla on jälleen mahdollisuus **ottaa kantaa** suunnitelmaan lokamarraskuussa 2025.

Opiskelijoita
lukioissa

2600

Oppilaita
perusopetuksessa

10 900

0-6-vuotiaita lapsia

7500

joista päivähoiton
piirissä 82 %

Verotulojen käyttö

*Kuinka paljon palvelut maksavat
asukkaalle vuodessa?*

Kirjasto **61 €**

Kulttuuri **161 €**

Nuorisopalvelut **38 €**

Liikunta **194 €**

Sivistys

Kirjasto

2,3 miljoonaa lainaa

1,4 miljoonaa asiakaskäyntiä

17,9 kirjaston lainaa / asukasmäärä

Museot **130 000** vierailijaa

Kansalaisopisto **24 000** opiskelijaa

Kaupunginteatteri **94 300** kävijää

Musiikkikeskus **85 500** kävijää,
joista kaupunginorkesterin kuulijat **41 600**

Kuopio-halli **172 300** tilaisuudessa käyntiä

Uimahallit **479 000** uintikäyntiä

Luola **215 600** liikuntakäyntiä (tammi-syyskuu 2025)

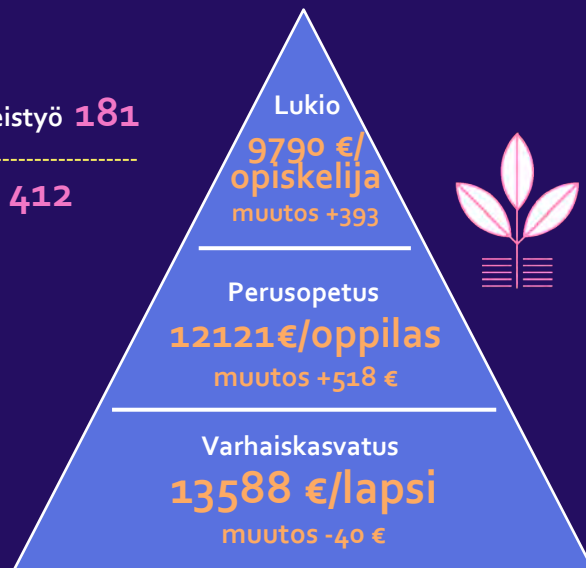
Henkilötyövuodet

Varhaiskasvatus **1190**

Perusopetus **1143**

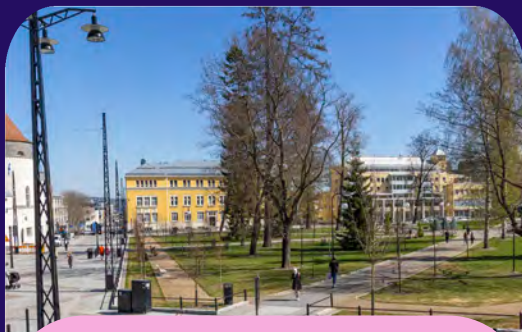
Lukio ja toisen asteen yhteistyö **181**

Hyvinvoinnin edistäminen **412**

Suuret kouluhankkeet jatkuvat

- Pirtin koulu valmistuu, Minna Canthin jatkuu
- Saarikellon ja Hiltulanlahden 3. alueen päiväkodit
- Saastamoisenpuiston, Ylä-Pirtin ja Matkusrinteen korttelileikkikapaikkojen ja Juankosken Mäntytien leikkipuiston peruskorjaukset ja muita vastaavia eri puolilla kaupunkia
- Puijon alueelle investoidaan

Kunnossapidon menot

20,9 M€

Kunnossapidon talvihoidon
kustannukset

7200 €/km

Kunnossapidon
asiakastyytyväisyys (1-5)

3,8

- Tulot 70,7 milj. €
- Menot 70,2 milj. €
- Henkilötyövuodet 196

Tontinvuokratulot

24,4 M€

Hulevesi-
maksutulot

2,7 M€

Rakennusvalvonta-
maksutulot

1,5 M€

Alueiden kunnossapito
maksaa asukkaalle vuodessa

163 €

Vilkun matkustuskerrat

10 milj.

Lipputulot

12,5 M€

Linjoja

44

Arkivuoroja
talvella

1300

Arkivuoroja
kesällä

950

Tulevia investointeja

- Yritystonttitarjontaa lisätään
- Savilahden asuinrakentaminen etenee
- Leväsentien saneeraus aloitetaan

Business Kuopio ja työllisyydenhoito

Business Kuopio ja työllisyyspalvelut

- Henkilötyövuodet
 - Business Kuopio **13**
 - Työllisyyspalvelut **33**
- Toimintamenot **38 M€**
sisältävät kaupungin rahoitusosuuden työttömyystukiin 16 M€

Kuopion työllisyysalue

- Henkilötyövuodet **156**
- Toimintamenot **19,6 M€**
josta Kuopion osuus n. 3/4
- Yhteydenottoja asiakkaisiin **230 000**
arvio koko vuodesta
- Työnhakijoita **16 000**
- Työttömiä työnhakijoita **9200**

Talousarvion keskeiset tunnusluvut

Avainluvut 2026

Investoinnit
75 M€

Palvelut
553 M€

Verotulot
318 M€

Alijäämä
-2,1 M€

Vuosikate
51 M€

Toiminta-
katteen
muutos*
2,8%

Henkilö-
työvuodet
3571

Lainat
€/asukas
4206 €

* Vertailukelpoinen muutos, kun otetaan huomioon sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutus

Kaupungin talous vahvistuu tavoitteen mukaisesti ja tasapainotustoimet jatkuvat

Vuonna 2025 tasapainotustoimia ennakoidaan toteutuvan

19,1 M€

Talousarvioon 2026 sisältyvät tasapainotustoimet yhteensä

9,9 M€

Yhteensä
pysyviä
muutoksia

27,7 M€

2,1 M€

Kohdistuu palveluihin, palveluprosesseihin ja hallintoon

1,0 M€

Kohdistuu verotulojen kasvuun

2,7 M€

Kohdistuu omaisuuteen ja konserni-rakenteeseen

2,1 M€

Kohdistuu palvelu-verkkoon

0,8 M€

Kohdistuu henkilötövuosien, palvelussuhteen ehtojen muutoksiin ja työssä-olopäivien lisäämiseen

0,5 M€

Kohdistuu työmarkkinaturvan rahoitusosuuden pienentämiseen

0,2 M€

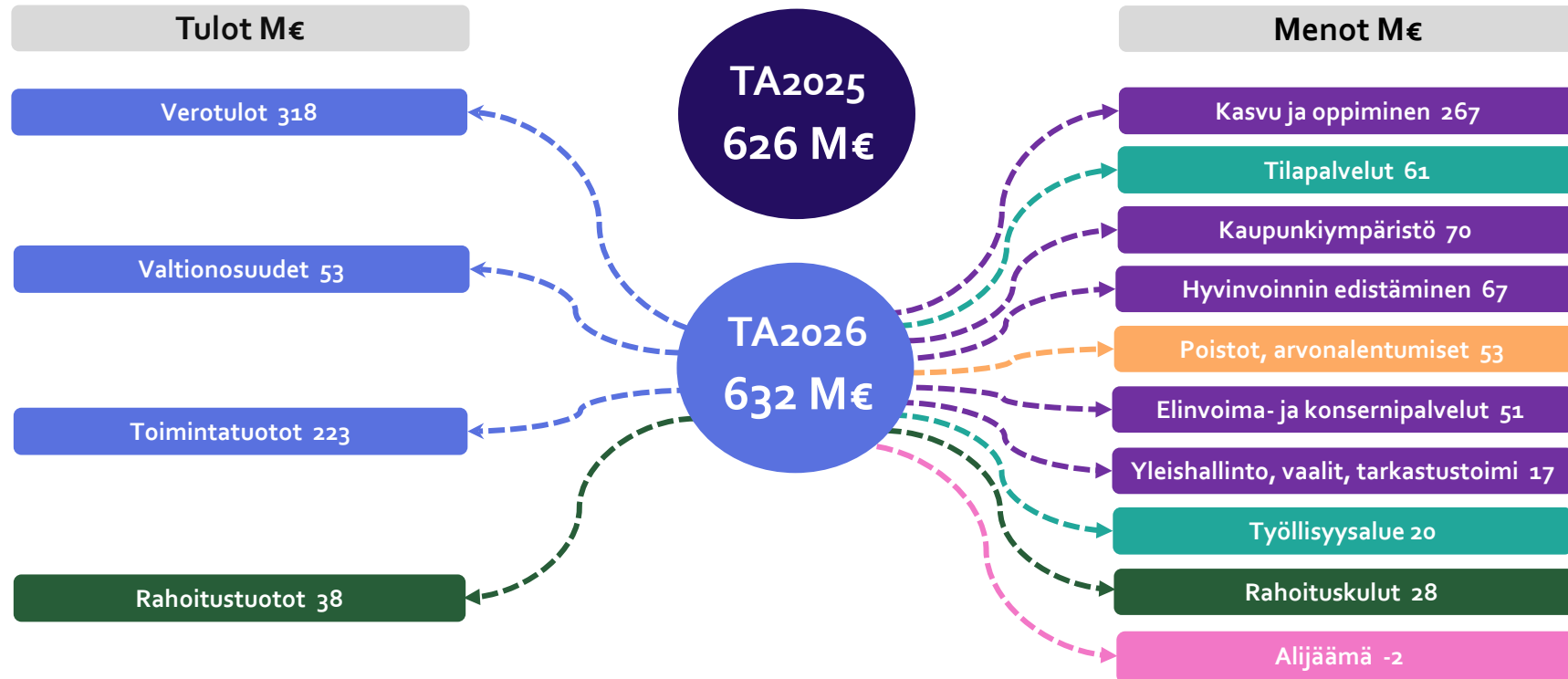
Kohdistuu palvelu- ja tavarahankintoihin konsernin ulkopuolelta

Lisäksi kaupunginjohtajan esitykseen sisältyy kertaluonteisia henkilöstömenovähennyksiä

0,5 M€

Tulot ja menot

Palveluja kuopiolaisille 2026

Perusopetus
134,2 M€

Varhaiskasvatus-
palvelut
101,8 M€

Lukio-
koulutus
26,1 M€

Työllisyyden
hoito
35,5 M€

Joukko-
liikenne
26,3 M€

Rakentamisen
ja kunnossa-
pidon palvelut
23,1 M€

Liikunta-
paikat
24,8 M€

Nuoris-
palvelut
4,8 M€

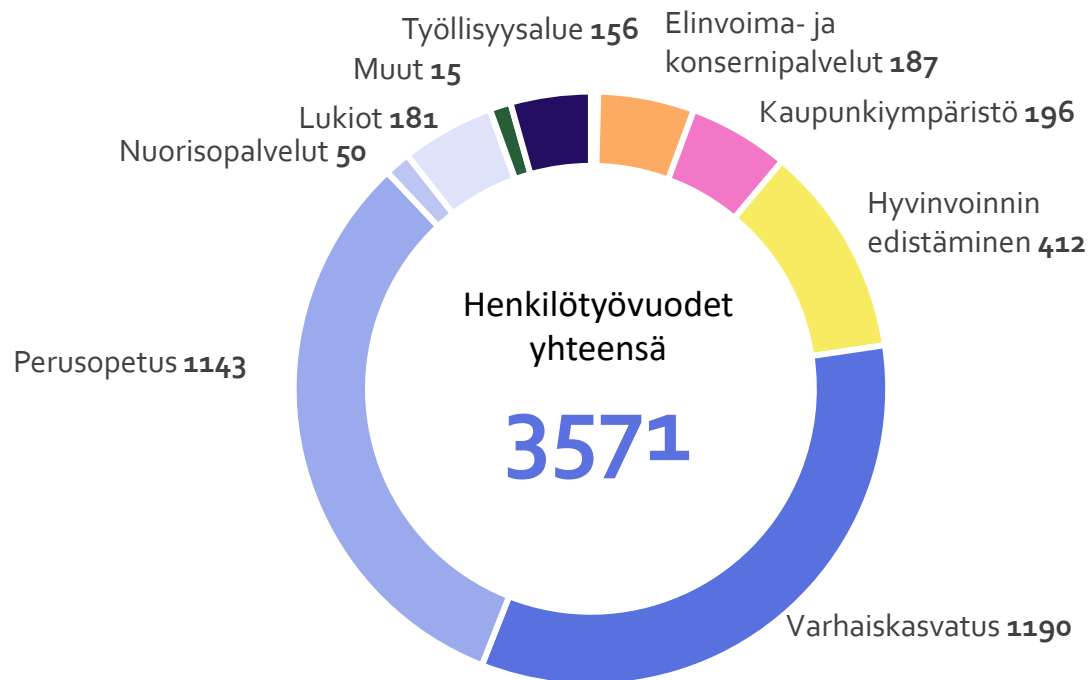
Teatteri ja
musiikki-
keskus
13,5 M€

Kirjasto-
palvelut
7,7 M€

Museo-
palvelut
7,1 M€

Henkilöstö 2026

Henkilötyövuodet ovat samalla tasolla kuin vuoden 2025 arvio

Talousarvio on talouden tasapainotusohjelman tavoitteiden mukainen, alijäämä pienenee ja tasapaino lähestyy

	TP	Alkuperäinen talous- arvio	Ennuste KH 22.9.2025	Kaupunginjohtajan talousarvioesitys 9.10.2025	Muutos KJesitys2026/ TPE 2025
	2024 M€	2025 M€	2025 M€	2026 M€	M€
Elinvoima- ja konsernipalvelut	-26,1	-44,0	-43,5	-46,6	-3,0
Kaupunkiympäristö	0,0	-1,2	-3,6	0,5	4,1
Hyvinvoinnin edistäminen	-51,3	-50,9	-51,2	-52,2	-1,0
Kasvu ja oppiminen	-248,2	-247,1	-248,3	-254,5	-6,1
- josta varhaiskasvatus	-96,8	-96,5	-96,8	-97,7	-0,9
- josta perusopetus	122,6	-122,8	-123,7	-127,3	-3,6
Vaalit	-0,5	-0,7	-0,6	0,0	0,6
Tarkastustoimi	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
Yleishallinto	-11,6	-16,6	-14,5	-15,2	-0,7
Tilapalvelut	42,8	42,8	47,3	39,0	-8,3
Työllisyysalue		0,0	0,0	0,0	0,0
TOIMINTAKATE					
KOKO KAUPUNKI	-295,1	-318,0	-314,9	-329,4	-14,5
Verotulot	302,6	311,6	303,3	318,0	14,8
Valtionosuudet	34,0	42,3	46,8	52,8	6,0
Rahoituserät, netto	9,3	9,6	10,7	9,9	5,6
VUOSIKATE					
	50,7	45,6	45,8	51,4	5,6
Poistot	-57,7	-58,1	-57,7	-53,4	
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0		
TULOS	-6,9	-12,5	-12,0	-2,1	
Poistoero	0,0	0,0	0,0	0,0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ					
	-6,9	-12,5	-12,0	-2,1	

Henkilöstömenot kasvavat

3,3 % +6,7 M€

Palkkaratkaisun arvioitua
vaikutusta

6,3 M€

hillitään henkilöstöön
kohdistuvien tasapainotustoimin,
mm. ennakoivalla
henkilöstösuunnittelulla ja
työkykyä parantamalla

Työttömyysvakuutusmaksun
korotus nostaa menoja

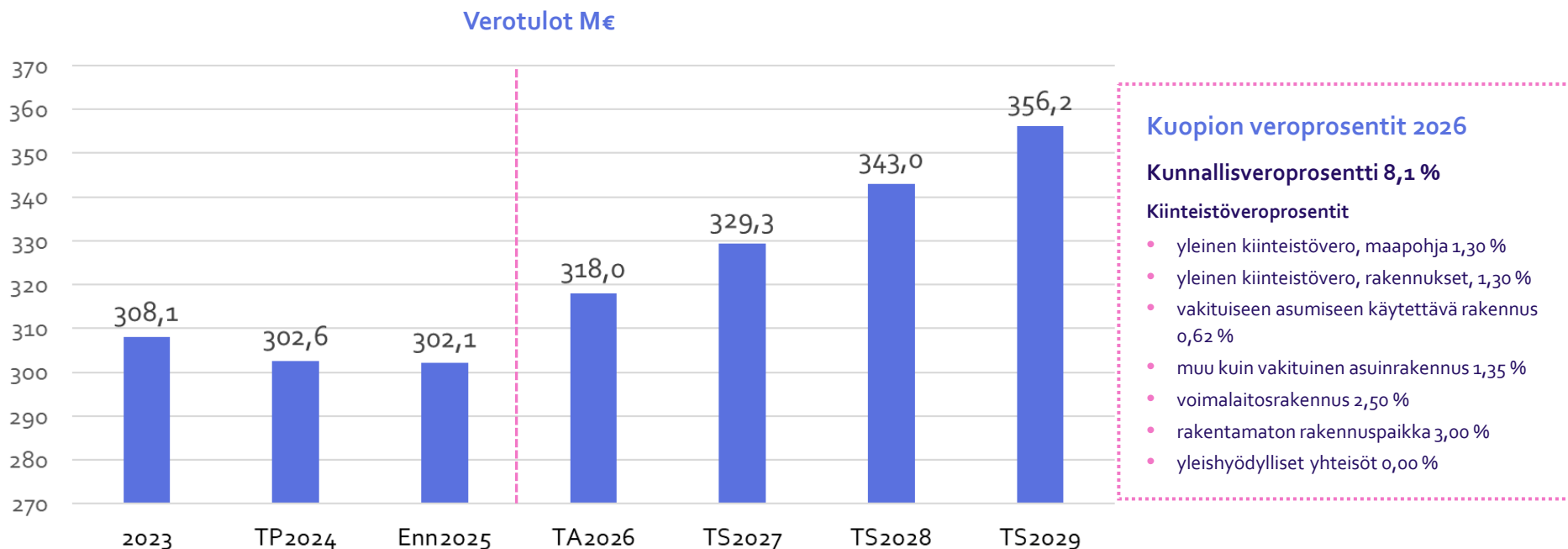
+1,2 M€

Kaupungin talous vahvistuu suunnitelmakaudella

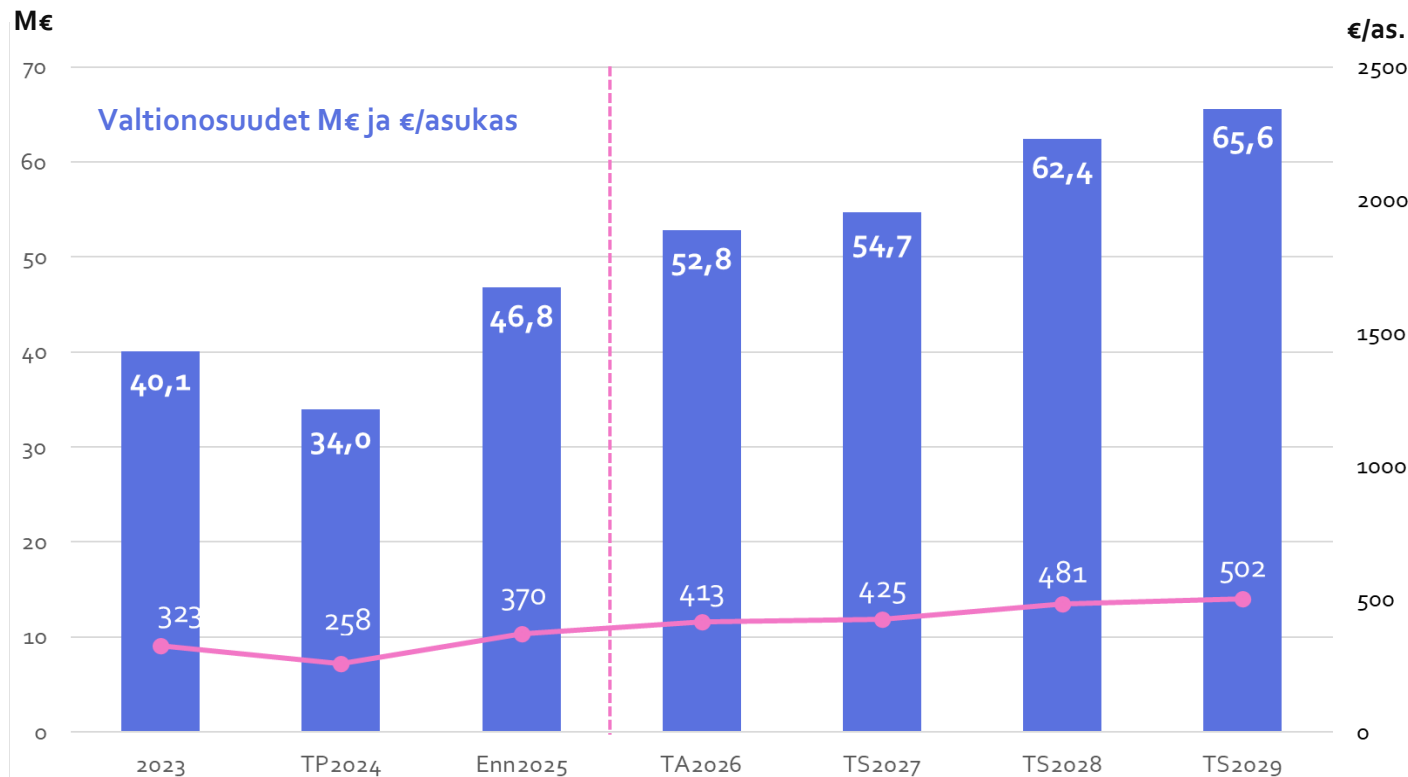
	2023	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029
Toimintakate	-296,3	-295,1	-317,9	-329,4	-337,0	-348,8	-360,4
Verotulot	308,1	302,6	311,6	318,0	329,8	343,0	356,2
Valtionosuudet	40,1	34,0	42,3	52,8	54,7	62,4	65,6
Rahoitustuotot ja -kulut	4,8	9,3	9,6	9,9	10,9	8,5	6,6
Vuosikate	56,7	50,7	45,6	51,4	58,4	65,1	68,0
Poistot ja arvonalentumiset	-54,4	-57,6	-57,3	-53,4	-55,6	-57,6	-58,9
Tilikauden tulos	2,2	-6,9	-12,5	-2,1	2,8	7,5	9,1
Tilinpäätöserät	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	2,3	-6,9	-12,5	-2,1	2,8	7,5	9,1

Verotulojen kertymä heijastelee suhdannetilannetta

Veroprosentit 2026 pysyvät ennallaan

Valtionosuuksien merkitys kaupungin tulovirroissa vähentynyt olennaisesti

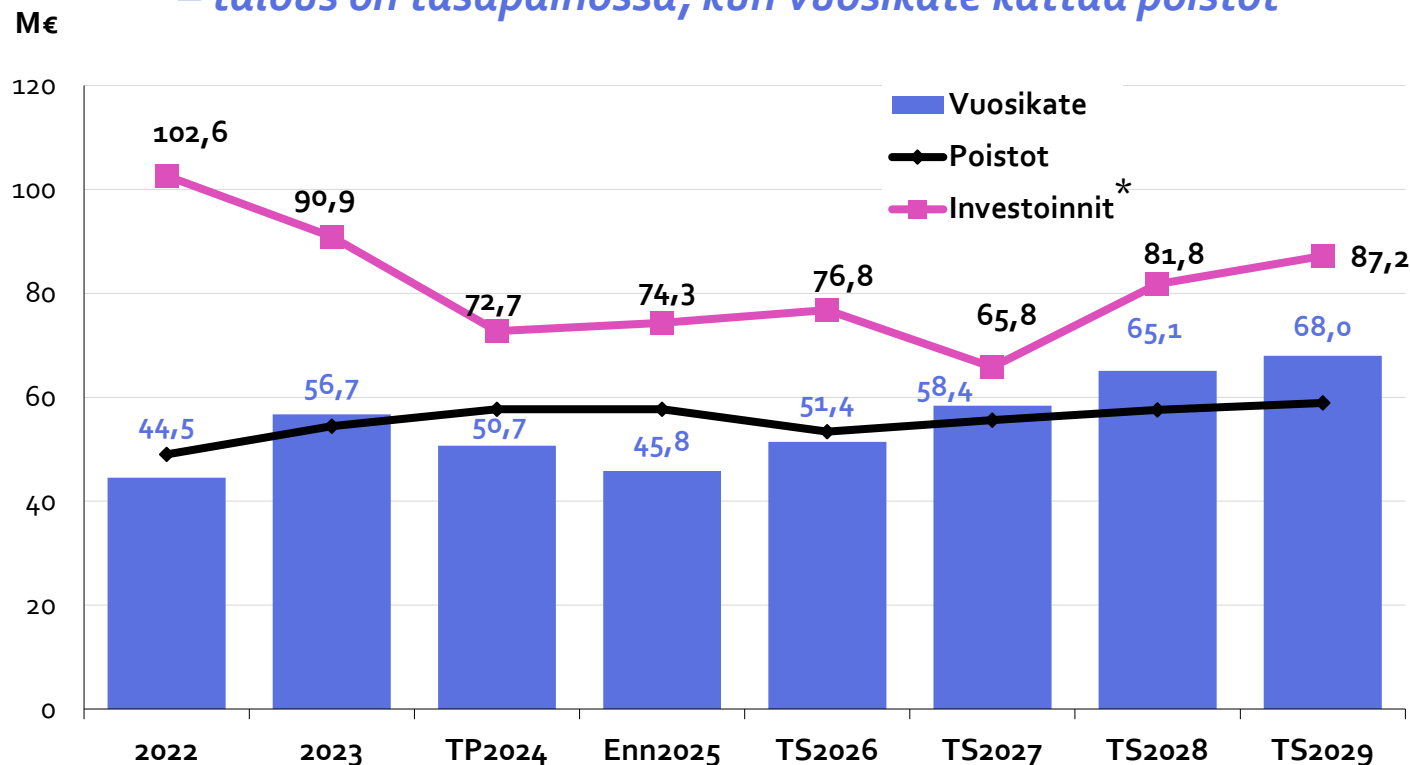
Vielä vuonna 2022 kaupunki sai lähes 250 M€ valtionosuuksia, muutos tapahtui hyvinvointialue-uudistuksen myötä.

Vuoden 2025 alussa työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle ja tehtävään osoitettu valtionosuusrahoitus on osa peruspalvelujen valtionosuutta.

Valtionosuusuudistus on vireillä, mutta sen voimaantulo lykkääntyy ainakin vuoteen 2027.

Talous tasapainottuu ja kääntyy ylijäämäiseksi suunnitelmakauden lopulla

– talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot

Pitkäaikaiset lainat ja korkomenot kasvavat

Pitkäaikaiset lainat TA2026

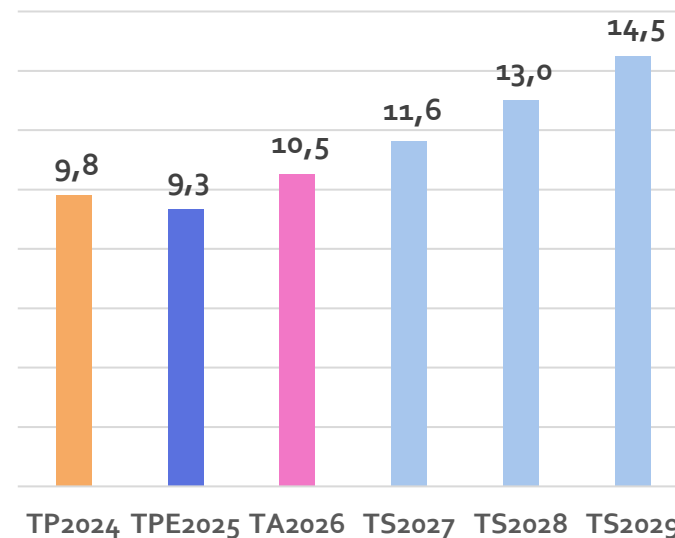
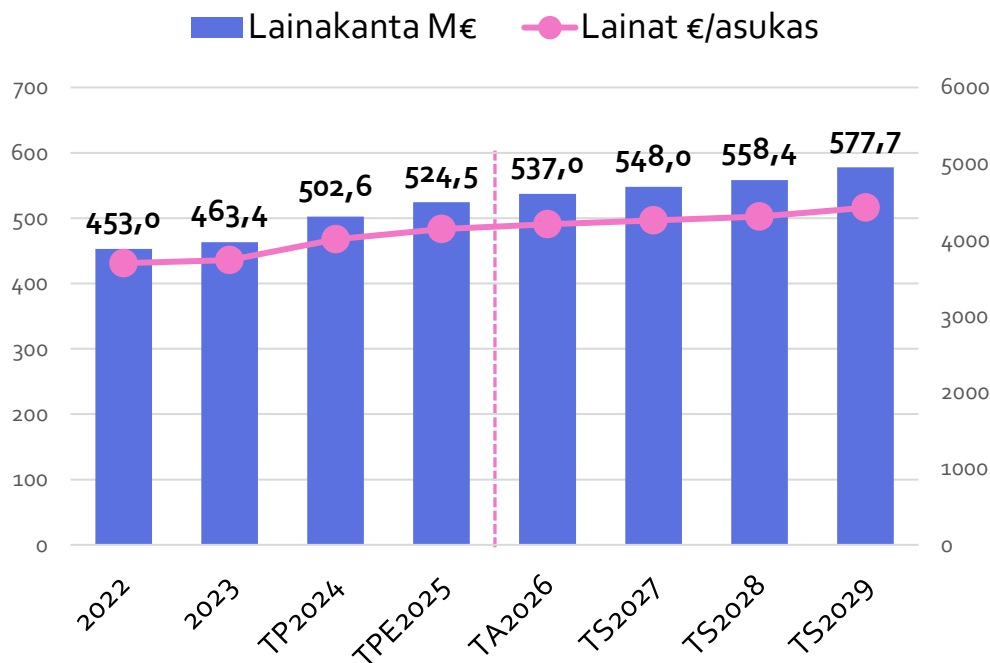
4206 €/asukas

Lainojen ja korkomenojen kehitys

Lainasalkun kesikorko

2,01 % (2026 ennuste)

1,74 % (2025 ennuste)

Toteutuneet korkomenot M€ ja korkomenojen kehitys taloussuunnitelman mukaisella lainanotolla.

Ajankohtaista konsernissa

Hankintalain uudistus

- Hankintalain uudistus aiheuttaa varsinkin konserniyhteisöissä tarpeen organisoida uudelleen tukipalveluiden järjestämistä.
- Lakimuutoksen odotetaan aiheuttavan myös mittavia omistusjärjestelyitä sidosyksikköyhtiöissä.

Muutoksia konsernirakenteessa

- Kuopion Sotekiinteistöt Oy aloittaa toimintansa. Sosiaali- ja pelastustoimen käyttöön vuokratut toimitilat siirtyvät yhtiön omistukseen.
- Servica Oy:n status vaihtuu tytäryhteisöstä osakkuusyhteisöksi.

Kuopion kaupunkikonserni 2026

TYTÄRYHTEISÖT

Kuopion Energia Oy 100 %
Kuopion Vesi Oy 86 %

Perustettava
Kuopion Sotekiinteistöt Oy
100 %

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy
100 %

Niiralan
Kulma Oy
100 %

Kuopion
Pysäköinti Oy
100 %

Mestar Kuopio Oy
100 % *

Järvisseudun
Työterveys Oy
61 % *

Savonia-ammatti-
korkeakoulu Oy
51 %

ja 11 muuta tytäryhtiötä

KUNTAYHTYMÄT

Pohjois-Savon liitto
53 %

Savon koulutus-
kuntayhtymä
44 %

MUUT KESKEISET OSAKKUUDET

Servica Oy
48 % *

Jätekuukko Oy
49,5 %

Savon Energiaholding Oy
19 %

Sansia Oy
29 % *

Monetra Pohjois-
Savo Oy
12 % *

Istekki Oy
16 % *

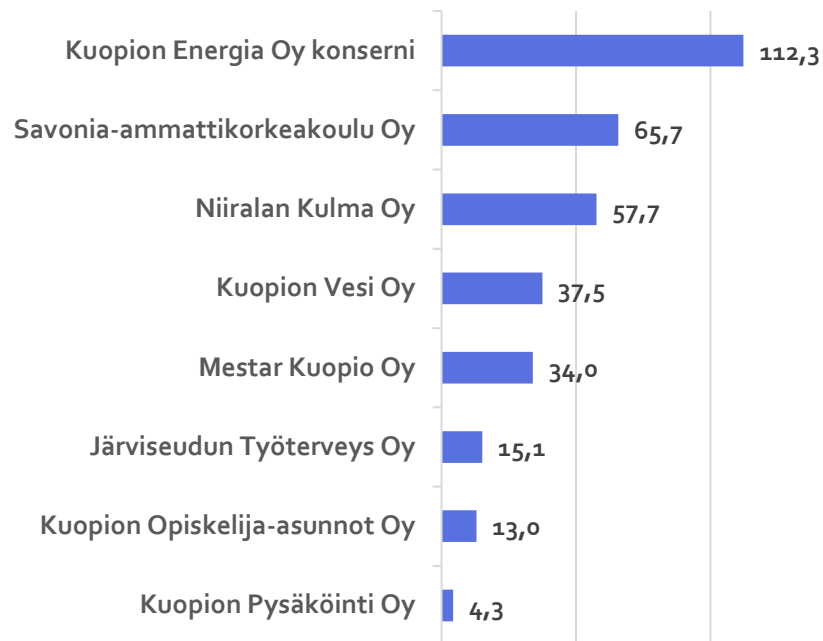
ja 7 osakkuusyhtiötä

Kuopion kaupunki
Toimialat
Tilapalvelut
Kuopion työllisyysalue

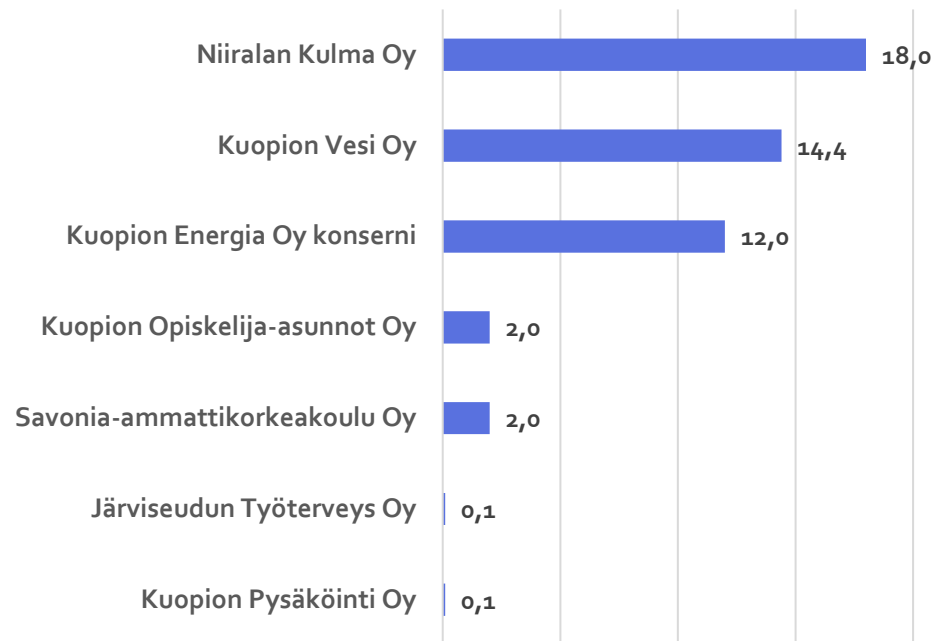

Keskeiset tytäryhteisöt 2026

Liikevaihtoennuste M€

Investoinnit M€

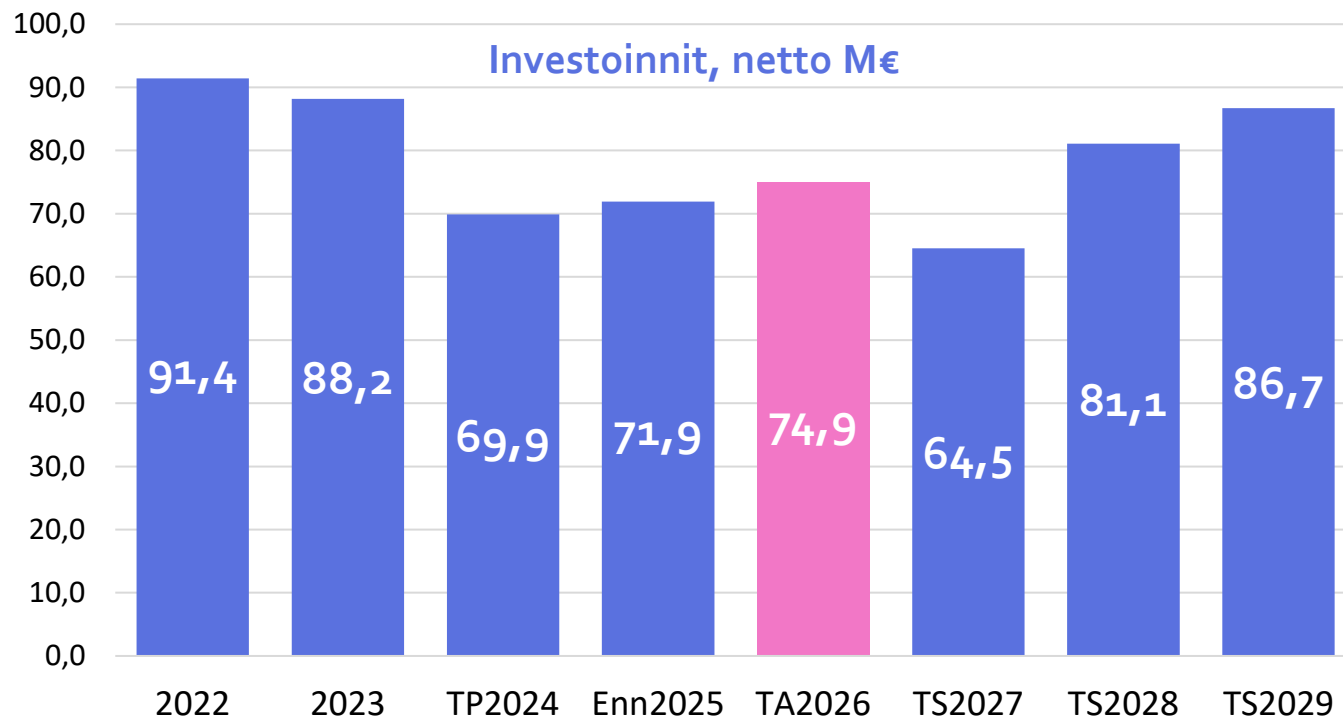

Investoinnit

Investointitaso nousee suunnitelmakauden lopulla

Samalla tulorahoitusta pyritään vahvistamaan

Koulut ja päiväkodit

31,9 M€

- Pirtin koulu valmistuu
- Minna Canthin yläkoulun rakentaminen jatkuu
- Saarikellon päiväkoti
- Hiltulanlahden Kinnulanmäen päiväkoti

Väylät

11,0 M€

- Leväsentien saneeraus
- Vehmersalmenkatu, Linnatie
- MAL-kohteiden suunnittelu mm. Puijonkadun rampit, Kellolahdentien järjestelyt

Asuntorakentamisen alueet

7,9 M€

- Hiltulanlahden Kinnulanmäki
- Savilahti, Neulaniementie
- Mölymäellä mahdollistetaan seuraavia asuntorakentamisvaiheita

Liikuntapaikat

5,5 M€

- Puijon kehittäminen: saapumisaukio ja lumetusjärjestelmän muutos käyttämään järvivettä vesijohtoveden sijaan
- Keskuskentän stadion-hankkeen suunnittelu

Elinkeinoalueet

3,5 M€

- Yritystonttien rakentaminen
- Matkuskentie, logistiikka-alue
- Tahkon alueen kehittäminen

+ Muut
n. 13,3 M€

Puistot ja virkistysalueet

1,8 M€

- Mm. Ylä-Pirtin, Matkusrinteen ja Saastamoisenpuiston korttelileikkipaikat, Juankosken Mäntytien leikkipuisto, leikkipaikkoja Nilsissä ja Vehmersalmella

A man wearing a grey fedora, glasses, and a white t-shirt is crouching on the left, holding a white cup. A young girl with long brown hair and glasses, wearing a purple t-shirt, sits in the middle. A woman with brown hair in a bun, wearing a mustard-colored jumpsuit and large hoop earrings, sits on the right, holding a pink cup. They are all smiling and sitting on a patterned picnic blanket on a grassy lawn. In front of them are various picnic items: a glass bottle, a blue cooler, a yellow bowl, and some food. The background shows a park with trees, a playground, and a distant tower under a cloudy sky.

Kohti
tulevaa

Johtamisjärjestelmäuudistus

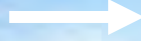
- Valtuusto päättää organisaation perusrakenteen hallintosäännössä 10/2025 ja täydennykset vielä 12/2025
- Konsernijaosto perustaa toimialajohtajien virat 10/2025
- Kaupunginhallitus valitsee toimialajohtajat 11/2025
- Lautakunnat hyväksyvät toimintasäännöt 12/2025
- Uusi organisaatio aloittaa 1.1.2026

Kuopio 2035 -strategia

- Strategialuonnosdialogit 10/2025
- Valtuusto hyväksyy uuden strategian 17.11.2025
- Strategian toimeenpano ja ohjelmatyö käynnistyvät alkuvuodesta 2026

20.10.

Kaupunginhallitukselle
ja -valtuustolle yhteinen
infotilaisuus talousarvio-
esityksen sisällöstä

21.10.

Kaupunginhallitus
käsittelee talousarvion
ensimmäisen kerran

3.11.

Kaupunginhallitus
antaa esityksensä
talousarviosta
kaupunginvaltuustolle

17.11.

Kaupunginvaltuusto
käy lähetekeskustelun
talousarviosta ja
päättää veroprosentit

1.12.

Kaupunginvaltuusto
päättää talousarviosta
vuodelle 2026

Talousarvion käsittely etenee

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys 2026
ja siihen liittyvät materiaalit:

kuopio.fi

*Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksensä 3.11.
Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 17.11.
ja antaa päätöksensä 1.12.*

